

Niersman
T.a.v. de heer R. Gras
Postbus 119
2250 AC Voorschoten

Zoetermeer, 25 juli 2016

betreft: Resultaten nader onderzoek vleermuizen en jaarrond beschermde broedvogels
project: herontwikkeling Damlaan 66-68 te Leidschendam
referentie: 20150744/brf01
status: Versie 1
behandeld door: S. (Sjoerd) van Donselaar
gecontroleerd door: P.I. (Pim) Godschalk
bijlage(n): -

Geachte heer Gras,

In deze brie rapportage worden beknopt de resultaten weergegeven van het nader onderzoek naar vleermuizen en de jaarrond beschermde broedvogels gierzwaluw en huismus ter plaatse van Damlaan 66-68 te Leidschendam.

Aanleiding en doel

U bent voornemens om een perceel op de Damlaan 66-68 te Leidschendam te herontwikkelen. Op het perceel zijn momenteel een woning, een winkelpand en enkel opslagruimten aanwezig. Ten behoeve van het voornemen wordt de opstal gesloopt en wordt nieuwbouw gerealiseerd. Als onderdeel van het planologische traject is een quickscan Flora- en faunawet door ATKB uitgevoerd (kenmerk: 20150744/rap01, definitief. d.d. 24 augustus 2015).

Uit de quickscan blijkt dat door het voornemen om het plangebied te herontwikkelen, mogelijk het leefgebied van beschermde soort(groep)en huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen wordt verstoord of aangetast, waardoor de Flora- en faunawet wordt overtreden (art. 11 Flora- en faunawet).

Nader onderzoek naar bovengenoemde soorten moet uitsluitsel geven over het al dan niet voorkomen en over de eventuele noodzaak voor een ontheffingsaanvraag.

Methode

Broedvogels (huismus en gierzwaluw)

Om de aan- of afwezigheid van nestlocaties van bovengenoemde soorten te onderzoeken is een nestinspectie uitgevoerd. De nestinspectie is uitgevoerd door middels een ladder de eerste drie rijen dakpannen te lichten en hierbij te zoeken naar nesten. De nesten van zowel huismus als gierzwaluw zijn te onderscheiden van andere vogelsoorten. De nesten van huismus zijn vaak op de onderste rijen aanwezig. Verder is bij de inspectie gelet of de hogere rijen dakpannen goed aansluiten (geen invliegopeningen) of dat er andere ruimtes zijn voor vogels. Bij de veldbezoeken voor vleermuizen is aanvullend gelet op activiteit van huismus en gierzwaluw in en in de omgeving van het plangebied

Vleermuizen

De aan- of afwezigheid van vleermuizen is onderzocht middels een nadere geschiktheidscontrole en door twee vleermuisonderzoeken uit te voeren. De nadere geschiktheidscontrole is uitgevoerd tijdens de nestcontrole voor vogels, hierbij zijn alle openingen (scheuren, stootvoegen, loodslabben, daklijsten) in de bebouwing bekeken en beoordeeld op hun geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen. Dit biedt aanvullende informatie omvat vanaf straatniveau niet altijd zichtbaar is of er ruimtes achter een daklijst of scheur aanwezig zijn.

De vleermuisonderzoeken geven inzicht in de functie van de te slopen bebouwing (verblijfplaatsen). Vleermuizen kunnen op meerdere manieren gebruik maken van de bebouwing in verschillende perioden van het jaar, daarom bestaat een vleermuisonderzoek uit meerdere onderzoeksronden.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd aan de hand van het landelijk vastgestelde protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2013). Dit is een door het Gegevensautoriteit Natuur en het Netwerk Groene Bureaus goedgekeurde methodiek. Er is echter vanwege de (in de quickscan bepaalde) beperkte geschiktheid van het pand enigszins afgeweken van het protocol, waarbij middels twee veldbezoeken en de geschiktheidsbeoordeling informatie wordt verzameld of het pand geschikt is voor vleermuizen en zo ja of het ook gebruikt wordt.

Met behulp van een batdetector van het type Pettersson D240x en zichtwaarnemingen kunnen verblijfplaatsen en foerageergebieden van vleermuizen worden vastgesteld. Een batdetector zet de voor mensen onhoorbare geluiden van vleermuizen om in hoorbare geluiden. Aan de hand van frequentie en ritme van de geluiden is het mogelijk om de vleermuissoorten te onderscheiden. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd in de avond- en vroege ochtendperiode in de periode 15 april en 15 oktober, met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen. Hiermee is het mogelijk om de geschiktheid als zomerverblijfplaats te onderzoeken. De onderzoeken zijn met één persoon uitgevoerd omdat de locatie goed te overzien is.

Verslagen veldbezoeken

1e veldbezoek (vleermuisonderzoek, nestcontrole en geschiktheidsanalyse)

Op 12 mei 2016 heeft tussen 03:30 – 08:00 het eerste veldbezoek plaatsgevonden. De weersomstandigheden ten tijde van het vleermuisonderzoek waren gunstig (16C, 3bft NO en droog). Gedurende de inventarisatie zijn 4 waarnemingen gedaan van langs vliegende gewone dwergvleermuizen, er zijn geen waarnemingen gedaan van vleermuizen die het pand in gingen of gedrag vertoonden wat daar op wijst. De achterzijde van de woning kon niet van dichtbij worden bekeken tijdens het vleermuisonderzoek door een gesloten hek. Activiteit van vleermuizen is echter ook vanaf de straat te inventariseren. Dit heeft zodoende geen invloed op de onderzoeksresultaten gehad.

Ongeveer 100 meter ten oosten van het plangebied is een waterpartij gelegen, hierboven foerageerden de gewone dwergvleermuizen die eerder langs het pand vlogen. Rondom de bebouwing in het plangebied zijn geen foeragerende vleermuizen waargenomen.

Na het vleermuisonderzoek is het dak onderzocht op nesten. Hierbij zijn drie oude nesten van huismussen aangetroffen. Het betrof oude nesten die al jaren niet meer in gebruik zijn omdat het nestmateriaal erg ingedroogd was en de veerresten grotendeels verteerd waren. In de omgeving zijn geen huismussen gehoord of gezien. Enkel de onderste pannen zijn gelicht, hoger op het dak gelegen dakpannen konden niet gelicht worden (pannen deels met cement vast of niet veilig te bereiken met ladder). Huismussen broeden echter hoofdzakelijk onder de onderste rij dakpannen.

De pannen lagen strak tegen elkaar aan en een groot deel van de kantpannen was afgesmeerd met cement, hierdoor biedt het dak weinig/geen nestgelegenheid voor gierzwaluwen. Omdat er toch een enkele matig geschikte invliegopening aanwezig was kon de aanwezigheid niet geheel worden uitgesloten. Tijdens het volgende vleermuisonderzoek is gelet op de aanwezigheid van gierzwaluwen in het plangebied en de omgeving. Het tweede bezoek is uitgevoerd in de geschikte periode voor gierzwaluwen.

Uit de technische inspectie blijkt dat veel scheuren in de gevel niet ver doorlopen en dat de stootvoegen niet breed genoeg zijn voor vleermuizen. Verder is een groot deel van de kantpannen afgesmeerd met cement waardoor vleermuizen hier geen gebruik van kunnen maken (figuur 1-1). De invliegopeningen die er zijn bieden slechts ruimte aan één of twee vleermuizen.

Figuur 1-1: Ongeschikte elementen in bebouwing.

2e veldbezoek 28 juni 2016 (vleermuis- en gierzwaluwonderzoek)

In de avond/nacht van 28 juni 2016 is tweede vleermuisonderzoek en een gierzwaluwonderzoek uitgevoerd. Bij aanvang van het onderzoek (21:00) waren de weersomstandigheden gunstig (droog, weinig wind en 17C). Rond 23:00 trok de wind aan en begon het onophoudelijk te regenen. Het onderzoek is daarom rond die tijd gestaakt.

Tijdens het onderzoek is één overvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen, en op grote hoogte enkele gierzwaluwen. Geen van de waargenomen soorten toonde enige binding met de planlocatie.

Ondanks dat het onderzoek halverwege gestaakt is kan met zekerheid gezegd worden dat de resultaten valide zijn en het onderzoek niet opnieuw uitgevoerd hoeft te worden. Dit kan omdat het eerste uur van een avondonderzoek het belangrijkste is omdat dan eventueel nestelende gierzwaluwen invliegen en eventueel verblijvende vleermuizen uitvliegen. Tijdens dit uur waren de omstandigheden gunstig maar zijn geen waarnemingen gedaan.

Belang plangebied

Vleermuizen

Tijdens het onderzoek zijn geen verblijvende of foeragerende vleermuizen waargenomen en is gebleken dat de bouwkundige aspecten grotendeels ongeschikt zijn voor vleermuizen, het plangebied is derhalve niet van belang als zomerverblijfplaats of foerageergebied. Kraam- en winterverblijven zijn om deze reden ook uitgesloten, paarverblijven worden evenmin verwacht omdat er slechts beperkte ruimtes zijn (er kunnen niet meerdere vleermuizen zitten).

Wel zijn enkele overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Het plangebied is echter gesitueerd in de dorpskern van Leidschendam waardoor voldoende alternatieve oriëntatiemogelijkheden aanwezig zijn en blijvende effecten zijn uitgesloten. Om tijdelijke effecten op overvliegende vleermuizen gedurende de werkzaamheden te voorkomen zijn enkele maatregelen noodzakelijk.

Jaarrond beschermde broedvogels

Tijdens het tweede veldbezoek zijn enkele waarnemingen gedaan van hoog overvliegende gierzwaluwen, deze toonden echter geen binding met de planlocatie. Geschikte invliegopeningen ontbreken en bij de nestcontrole zijn geen nesten van gierzwaluw aangetroffen. De aanwezigheid van gierzwaluw kan met zekerheid worden uitgesloten.

Er zijn geen waarnemingen gedaan van huismussen. Wel zijn drie oude nesten aangetroffen, maar deze zijn met zekerheid al enkele jaren niet in gebruik. Het onderzoek op 12 mei is in de beste periode

voor onderzoek naar huismus uitgevoerd. Bij beide veldbezoeken zijn echter ook geen adulten waargenomen in of in de omgeving van het plangebied. Omdat de nesten al jaren niet meer in gebruik zijn en waarnemingen in de omgeving ontbreken, kan de aanwezigheid van huismus met zekerheid worden uitgesloten. Een verklaring kan zijn dat door recente herontwikkelingen in de omgeving onderdelen van het leefgebied verloren zijn gegaan (zoals schuil- en foerageermogelijkheden), waardoor er geen compleet leefgebied meer aanwezig is.

Discussie

Het is niet nodig de najaarsonderzoeken (voor het onderzoeken van paar- en winterverblijven) uit te voeren, omdat uit de nadere bouwtechnische analyse is gebleken dat in het pand geen verblijfplaatsen met genoeg ruimte voor meerdere vleermuizen aanwezig zijn. Hierdoor zijn kraam-, paar-, en winterverblijfplaatsen reeds uitgesloten. Het vleermuisonderzoek voldoet aan de eisen voor onderzoek naar zomerverblijven conform het vleermuisprotocol (2x2 uur in de periode 15 april – 15 oktober, minimaal 20 dagen tussenperiode).

Conclusie en maatregelen

Uit het onderzoek blijkt dat er geen verblijfplaatsen van vleermuizen of essentieel foerageergebied aanwezig is. Ook zijn er geen vaste rust- en verblijfplaatsen van de huismus en gierzwaluw.

Het aanvragen van een ontheffing voor deze soorten is daarom niet noodzakelijk, mits tijdelijke verstoring op vleermuizen voorkomen kan worden tijdens de werkzaamheden.

Hiervoor zijn enkele voorzorgsmaatregelen nodig:

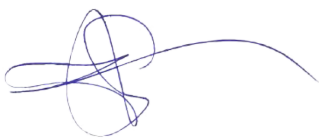
- Werkzaamheden overdag of buiten de vleermuisactieve periode uitvoeren (april-oktober), in deze periode zijn effecten namelijk uitgesloten;
- blijkt dit niet mogelijk dan dient het gebruik van (nachtelijke) bouwverlichting beperkt te worden en moet uitstraling naar de omgeving voorkomen worden.

Tot slot

Indien u opmerkingen heeft of aanvullende informatie wenst, dan kunt u contact opnemen met de heer S. (Sjoerd) van Donselaar, bereikbaar op telefoonnummer 088 – 1153 272 / 06 – 13589303 of via e-mail S.vanDonselaar@at-kb.nl.

Met vriendelijke groet,

ATKB B.V.

S. (Sjoerd) van Donselaar
Projectadviseur Ecologie